

Sortförsök i höstkorn

SAMMANFATTNING

Under 2016 skördades två sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-215. Försöken var utlagda hos följande försöksvärdar:

- Hans & Bertil Odell, Klagstorp (Område 1 A)
- Bengt Ekelund, Ängelholm (Område 1C + 2)

2016 var för höstkorn ett medelår vid en jämförelse under de senaste fem åren för mätarsorten Apropos på 9 770 kg per hektar. Det provades 23 sorter i år (19 st 2015), varav 8 för första gången. Det skiljer nästan tre veckor i sätidpunkt mellan de båda försöken i år. Skillnaden som fanns under fjolåret mellan linje- och hybrid-sorterna hämtades igen av linjesorterna i år i den skånska provningen. I år fanns det tydliga skillnader mellan sorternas stråstyrka och stråbrytning som är viktiga parametrar vid tröskningen och vid riskbedömningen av skördeförsluster. Årets svampbehandling gav varierande merskördar och någon större påfrestning av vintern genomgick inte sorterna i årets sortförsök.

RESULTAT

Avkastning

Det utförs numera två försök i denna serie inom Skåneförsöken så osäkerheten i statistiken ökar men studeras sorten över flera år får man en bättre bild av densamma. Av de sorter som odlades denna säsong ligger KWS 6-456, Verity, Joker och Mercurioo högst i avkastning.

Majoriteten av sorterna som signifikant skiljer sig ifrån de mer etablerade sorterna, Apropos och Matros, är enbart provade under två år. Av de som provats under tre år eller fler år det Wootan, Frigg och KWS Glacier som avkastat bättre.

Behandlingseffekt 2016

Det var inte så starka svampangrepp och behandlingarna gav varierande merskördar, se tabell 2. Kornrosten var åter den svamp som förekom i störst utsträckning. Det var Joker som svarade bäst samtidigt som en ny hybrid (Mercurioo) gav lägst skördeökning av svampbehandlingen. Av de sorter som provats i tre till fem år har svampbehandling gett en merskörd på mellan 740 (Frigg) och 1 690 (Wootan) kg/ha.

Sortegenskaper 2012–2016

Tre egenskaper som är av stor vikt inför tröskningen är stråstyrka, stråbrytning samt axbrytning. Där var det stora skillnader mellan sorterna i försöket i Klagstorp under året. I femårsmedeltalet framgår dock inte denna skillnad på samma sätt. Annars är det tusenkornvikten och proteininnehållet som skiljer mellan sorternas egenskaper.

Olika utsädesmängder

En linje- respektive en hybrid-sort har undersökts med tre olika utsädesmängder (100, 75 respektive 50 % utsädesmängd) för andra året. I sortförsöken användes en utsädesmängd 2015 på 400 grobara frön per m² vid 100 % som sedan varierades med sorten Apropos respektive Wootan. 2016 användes 250 grobara frön per m² vid 100 %, där sorterna Matros respektive Wootan varierades i utsädesmängd. Någon jämförelse mellan åren blir därför svår att göra så de två åren redovisas enskilt i tabell 3.

I årets försök var skillnaden i avkastning mellan linje- och hybrid-sorten för låg för att höja lönsamheten vid någon av utsädesmängderna i hybridkornet. Om foderpriset skulle gå upp till 1,25 kr/kg så hjälper inte det hybridkornets lönsamhet i år. Det gäller att avståndet i skörd mellan hybrid- och linjesort ökar eller att utsädeskostnaden sänks för hybriderna för att motivera hybridframför linjesorterna.

Tabell 1. Kärnskörd i medeltal av höstkorn i Skåne

SORT	Typ rad	2012 - 2016			2012		2013		2014		2015		2016		
		kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs
Sej Aproposskörden						10 590		9 740		9 920		9 300			
Mercurioo (SY 211-98) H	H	11 140	111	4							120	2	10 500	107	2
Wootan H (SY)	H	11 020	110	7					111	3	120	2	10 270	105	2
Verity 6r (SSd)	6	10 980	110	4							116	2	10 560	108	2
Tamina 6r (SSd)	6	10 940	109	4							116	2	10 490	107	2
Joker (KW 6-157) 6r (LmL)	6	10 780	108	4							112	2	10 520	108	2
Trooper H (SY)	H	10 770	107	4							116	2	10 110	103	2
Anja 6r (SSd)	6	10 700	107	4							113	2	10 280	105	2
KWS Keeper 6r (SSd)	6	10 670	106	4							113	2	10 210	105	2
Frigg (SJ 092375) 2r (SSd)	2	10 640	106	10			105	3	107	3	111	2	10 370	106	2
KWS Glacier 2r (LmL)	2	10 530	105	7					105	3	114	2	9 960	102	2
SU Ellen 6r (SSd)	6	10 420	104	4							114	2	9 620	98	2
Matros 2r (LmL)	2	10 300	103	13	98	3	102	3	107	3	106	2	10 000	102	2
Quadriga 6r (LmL)	6	10 220	102	6					101	3	107	1	10 050	103	2
Apropos 2r (SSd)	2	10 020	100	13	100	3	100	3	100	3	100	2	9 770	100	2
Albertine 2r (SSd)	2	9 880	99	4							101	2	9 730	100	2
Hejmdal 2r (SSd)	2												10 180	104	2
KWS Tower 2r (SSd)	2												9 850	101	2
Neptun 2r (SJ 128045) (SSd)	2												10 420	107	2
Sobell 2r (SJ 128113) (LmL)	2												10 010	102	2
KWS Joy 2r (LmL)	2												8 850	91	2
Concordia 2r (SSd)	2												10 120	104	2
SJ 131364 2r (SSd)	2												9 870	101	2
KWS 6-456 6r (SSd)	6												10 620	109	2
-X- CV% REP		10050	4.1	13	1.4	3	5	3	5.1	3	3.4	2	10 080	3.8	2
LSD PROB F1			0.000		0.254		0.487		0.215		.0001			0.021	

Relativt anges ej för ett försök och vid två försök är jämförelsen ganska osäker.
H betyder hybridhöstkorn

	Signifikant bättre än mätaren
	Signifikant sämre än mätaren

Tabell 2. Jämförelse mellan höstkornsorter svampbehandlade och obehandlade

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2016						BEHANDLINGSEFFEKT 2012-2016						
	Obehandlat			Mer sk.	Behandlat			Obehandlat			Mer sk.	Behandlat	
	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal	
Mercurio (SY 211-98) H	10 520	111	2	-40	10 480	105	10 780	113	4	770	11 550	110	
Wootan H (SY)	9 740	102	2	1 060	10 800	108	10 170	107	7	1 690	11 860	113	
Verity 6r (SSd)	10 250	108	2	610	10 860	108	10 680	112	4	650	11 330	108	
Tamina 6r (SSd)	10 200	107	2	580	10 780	107	10 470	110	4	1 000	11 470	109	
Joker (KW 6-157) 6r (LmL)	9 730	102	2	1 580	11 310	113	10 110	106	4	1 400	11 510	110	
Trooper H (SY)	10 010	105	2	200	10 210	102	10 220	107	4	1 150	11 370	108	
Anja 6r (SSd)	9 970	105	2	620	10 590	106	10 280	108	4	900	11 180	107	
KWS Keeper 6r (SSd)	9 850	104	2	730	10 580	105	10 170	106	4	1 050	11 220	107	
Frigg (SJ 092375) 2r (SSd)	10 140	107	2	470	10 610	106	10 270	107	10	740	11 010	105	
KWS Glacier 2r (LmL)	9 580	101	2	770	10 350	103	9 900	104	7	1 250	11 150	106	
SU Ellen 6r (SSd)	9 380	99	2	480	9 860	98	10 040	105	4	830	10 870	104	
Matros 2r (LmL)	9 590	101	2	830	10 420	104	9 780	102	13	1 050	10 830	103	
Quadriga 6r (LmL)	9 540	100	2	1 020	10 560	105	9 910	104	9	1 150	11 060	105	
Apropos 2r (SSd)	9 520	100	2	510	10 030	100	9 550	100	13	940	10 490	100	
Albertine 2r (SSd)	9 340	98	2	780	10 120	101	9 340	98	4	1 140	10 480	100	
Hejmdal 2r (SSd)	9 850	104	2	660	10 510	105							
KWS Tower 2r (SSd)	9 340	98	2	1 020	10 360	103							
Neptun 2r (SJ 128045) (SSd)	10 250	108	2	340	10 590	106							
Sobell 2r (SJ 128113) (LmL)	9 580	101	2	860	10 440	104							
KWS Joy 2r (LmL)	8 550	90	2	590	9 140	91							
Concordia 2r (SSd)	9 620	101	2	1 010	10 630	106							
SJ 131364 2r (SSd)	9 530	100	2	680	10 210	102							
KWS 6-456 6r (SSd)	10 200	107	2	840	11 040	110							
-X- CV% REP	9 730	5.3	2	700	10 430	3.9	9 470	5.9	13	1 220	10 690	4.1	
LSD PROB F1		0.250						0.000					

Svampbehandling:

2010 - 2013: St 31, 0,25 l Flexity + 0,25 l Tilt Top + St 45, 0,4 i Proline + 0,25 l Comet

2014 - 2016: St 31, 0,25 l Flexity + 0,25 l Tilt + 0,125 l Forbel + St 45-47, 0,4 i Proline + 0,25 l Comet Pro

Tabell 3. Varierad utsädesmängd i höstkorn i Skåne 2015-2016, hybrid- vs. linjesorter

År	Utsädesmängd	antal grobara/ m ²	Utsädeskostnad			Skörd		Ersättning				
			Mängd, kg/ha	Pris, kr/kg	Kostnad, kr	Skörd, kg/ha	Rel.tal	Foder- korn**, kr/ha	Net- to***, kr/ha	Rel tal	Netto 2****, kr/ha	Rel tal
2015	Linjesort 100%	400	230	4,2	966	9 300	100	9 951	8 985	100	10 659	100
	Linjesort 75%	300	173	4,2	727	8 970	96	9 598	8 871	99	10 486	98
	Linjesort 50%	200	115	4,2	483	8 960	96	9 587	9 104	101	10 717	101
	Hybridsort 100%	400	200	4,44 enh*	3 330	11 150	120	11 931	8 601	96	10 608	100
	Hybridsort 75%	300	150	3,33 enh*	2 498	10 870	117	11 631	9 133	102	11 090	104
	Hybridsort 50%	200	100	2,22 enh*	1 665	10 150	109	10 861	9 196	102	11 023	103
2016	Linjesort 100%	250	152	4,2	638	10 000	100	10 700	10 062	100	11 862	100
	Linjesort 75%	187,5	114	4,2	479	10 030	100	10 732	10 253	102	12 059	102
	Linjesort 50%	125	76	4,2	319	9 310	93	9 962	9 643	96	11 318	95
	Hybridsort 100%	250	136	2,77 enh*	2 078	10 270	103	10 989	8 911	89	10 760	91
	Hybridsort 75%	187,5	102	2,08 enh*	1 560	10 470	105	11 203	9 643	96	11 528	97
	Hybridsort 50%	125	68	1,38 enh*	1 035	10 010	100	10 711	9 676	96	11 478	97

* 750 kr/enhet -> 1 enhet = 0,9 milj kärnor

** Ersättning för foderkorn = 1,07 kr/kg

*** Ersättning för foderkorn minus utsädeskostnaden

**** Ersättning för foderkorn = 1,25 kr/kg

Tabell 4. Sortegenskaper i höstkorn åren 2012 - 2016. Egenskaper från beh. led och sjukdomar i obeh. led

SORT	Strå- styrka %*	Strå- längd cm	Strå- brytn. %	Mogn. dagar	Vinter hårdh. %	Vatten halt %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Prot. % av ts	Stärk. % av ts	Mjöl- dagg %**	Blad- fläck %**	Korn- rost %**	Sköld- fläck %**
Mercurio (SY 211-98) H	82	99	52	305	95	14.5	695	43.0	9.6	62.6	0	2	4	1
Wootan H (SY)	83	96	29	303	95	14.8	716	44.9	9.8	62.5	1	5	10	1
Verity 6r (SSd)	92	102	24	305	94	16.0	709	53.2	9.8	61.7	2	2	1	2
Tamina 6r (SSd)	78	97	37	304	94	15.4	689	45.9	9.7	61.7	0	2	0	1
Joker (KW 6-157) 6r (LmL)	75	92	53	303	94	14.6	672	43.2	9.8	60.7	4	1	4	1
Trooper H (SY)	84	96	46	303	95	14.0	707	43.9	10.0	62.3	1	2	6	1
Anja 6r (SSd)	88	97	24	304	94	15.7	689	46.9	10.3	61.4	1	1	1	1
KWS Keeper 6r (SSd)	91	99	22	305	94	16.1	709	50.7	9.5	62.2	1	2	0	2
Frigg (SJ 092375) 2r (SSd)	88	85	29	303	95	15.6	696	53.6	10.1	61.6	2	3	1	1
KWS Glacier 2r (LmL)	79	78	55	302	94	15.1	717	51.6	10.0	62.1	2	2	6	2
SU Ellen 6r (SSd)	85	92	39	303	94	13.7	689	49.5	10.2	61.6	1	2	4	1
Matros 2r (LmL)	92	89	23	303	94	16.1	709	56.9	10.4	61.8	2	3	2	1
Quadriga 6r (LmL)	92	99	15	304	93	15.2	710	51.2	9.8	62.5	0	2	5	1
Apropos 2r (SSd)	90	82	29	303	94	16.4	702	52.0	10.1	62.0	1	3	4	1
Albertine 2r (SSd)	90	88	13	305	94	15.8	747	57.9	10.1	63.2	1	2	5	1
-X- CV% REP	86	94	33	303	97	15.5	706	49.7	9.9	63.2			10	

* 100 betyder helt upprätt bestånd

** De nya kriterierna för svampgraderingen gör att det inte funnits någon skillnaden i angrepp mellan sorterna i de tomma kolumnerna under de senaste fem provningsåren.

Beskrivning av de olika sorterna

(Sortbeskrivningarna kommer från Sortval 2016)

APROPOS, dansk tvåradssort med god övervintring och hög avkastning i skilda delar av landet. Sorten är medelkort med god stråstyrka. Rymdvikten är medelhög och kärnvikten medellåg. Den har, som övriga sorter, relativt små mjöldaggsangrepp, och för övrigt genomsnittliga sjukdomsangrepp.

MATROS, tvåradssort från Danmark med något bättre avkastning än mätaren och med god vinterhärdighet. Matros är relativt lång men med god stråstyrka. Sorten har stor kärna och god kärn kvalitet. Sjukdomsangreppen är små.

FRIGG är en dansk tvåradssort med mycket hög avkastning, särskilt i det södra provningsområdet. Odlingsegenskaperna är jämförbara med mätarens. Kärnan är medelstor med något under genomsnittlig rymdvikt. Sorten har god motståndskraft mot sjukdomar, särskilt rost.

KWS GLACIER, kortvuxen tysk tvåradssort med god stråstyrka, dock uppvisar den en del stråbrytning. Den har mycket hög avkastning i de södra områdena. Sorten har särskilt hög rymdvikt samt medellåg tusenkornvikt. Angreppen av kornrost är över genomsnittligt.

QUADRIGA, fransk sexradssort med hög till mycket hög avkastning. Den är mycket högvuxen, men med goda stråegenskaper. Kärnan är relativt liten med ganska låg rymdvikt. Sjukdomsangreppen är genomsnittliga.

WOOTAN, tysk flerradig hybridsort med särskilt hög avkastning i skilda områden. Den är relativt högvuxen, men har relativt goda stråegenskaper. Kärnvikten är låg, men rymdvikten hög. Stärkelsehalten är hög. Sorten har angripits av rostsjukdomar.

DIN HELHETSPARTNER INOM

LANTBRUK BYGG OLJA

Bokstigen 3, Vallåkra
Tel: 042-992 75
www.vallakra.net

VALLÅKRA
LANTMANNAFFÄR